

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9996

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

Demokratik toplumlarda anayasal bir hak olarak görülen sağlık hizmetlerine ulaşım hakkı, Anayasasının 56. maddesinde yer almıştır. Nitelikli bir sağlık hizmetinin verilmesinin sağlanması bakımından anadilinde sağlık hizmeti yaşamsaldır. Sağlıklı ve doğru bir anamnez (öykü) alınması hasta ile sağlıklı bir iletişim kurmaktan geçmektedir. Bu da hastanın kendini ifade edebileceği bir dille yani anadiliyle hizmet alması halinde mümkündür. Anamnez'in doğrudan hastadan alınması gerektiği, hasta ile hekim arasında tercüman kullanmanın beraberinde yanlışlıklar ve eksiklikler getireceği ayrıca hasta mahremiyetini ihlal edeceği açıktır. Hastanın kendini anadilinde ifade edememesi; doğru tanı ve tedaviyi zorlaştırmakta, tedavinin gecikmesine neden olmakta, hasta hekim arasındaki güven ilişkisi kurulamamakta, hastanın sağlık hizmet sunumuna yabancılaşmasına, sağlık bilgisine ulaşamamasına, kısacası sağlık hakkının ihlaline neden olmaktadır.

Özellikle Kürtçe konuşan milyonlarca yurttaşın birçok kamu kurumunun hizmetlerinden bihaber olduğu, hizmet sunumu sırasında taleplerini doğru bir şekilde aktaramadığı ve hizmete ulaşamadığı bu durumun eşitsizlik yarattığı ve çoğu zaman hak kayıplarının yaşandığı bilinmektedir. Başta acil servisler ve 112 acil birimleri, poliklinik hizmetleri, toplumsal sağlık bilgisinin inşası olmak üzere, bir bütün olarak sağlık hizmeti sunumu anadili Türkçe dışında Kürtçe olan Kürtler başta olmak üzere diğer anadillere de yer verilmesi en temel insan hakkıdır. Özellikle acil servisler , 112 acil çağrı merkezleri ve poliklinik hizmetleri, toplumsal sağlık bilgisinin inşa yerleri olmak üzere, bir bütün olarak sağlık hizmeti sunumu anadili Türkçe dışında başta Kürtçe olanlar olmak üzere diğer anadillere de yer verilmesi temel insan haklarından biridir. 26 Ağustos 2023 tarihinde duyurmuş olduğunuz E-Reçetem sistemine eklenmiş olan 5 dilin (İngilizce, Almanca, Arapça, Fransızca ve Rusça) içerisinde Kürtçe'nin bulunmaması Kürt halkının taleplerinin ve haklarının görmezden gelinmesi ve inkarıdır. Bu ülkede milyonlarca yurttaşın ana dili olan ve sosyal hayat ile aile yaşantısı içerisinde en çok

Kullanılan Kürtçe, Bakanlığınız tarafından E-Reçetem sistemine milyonlarca yurttaş yok sayılarak alınmamıştır.

Türkiye'nin çok dilli, çok kültürlü yapısı ülkenin büyük bir zenginliği olarak kabul edilmeli, anadilinde sağlık hizmeti önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Anadilinde sağlık hizmeti; En temel insan haklarının, sağlık hakkının ve yaşam hakkının bir parçasıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'de anadilinde sağlık hizmeti verilmemesini Bakanlığınız nasıl değerlendirmektedir, bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır? Olacak mıdır?
- 2- Bakanlığınızca Kürtçe dışında başka bir dil bilmeyen yurttaşlara sağlık hizmetlerinin verilmesi nasıl sağlanmaktadır?
- 3- Kürtçe'nin yoğun konuşulduğu bölgelerde doktor ve diğer sağlık emekçilerinin Kürtçe ğrenmesi için yürütülen bir program mevcut mudur? Bu kapsamda hizmet içi eğitim alan personel sayısı kaçtır?
- 4- Kürtçe 'de ilkyardım ve temel sağlık bilgileri konularının yaygınlaştırılması için yürütülen faaliyetler nelerdir?
- 5- Türkiye'de konuşulan tüm dillerde "anadilinde sağlık hizmetlerinin sağlanması" için belirlenmiş bir planlamanız mevcut mudur?
- 6- Bakanlığınızın Sağlık hizmetinde en önemli husus anamnez (hastanın öyküsü) almadır. Hasta-sağlık çalışanı iletişimini sağlamaya yönelik Türkçe dışında sağlık tercümanlığı kadrolarının açılmasına yönelik bir çalışmanız mevcut mudur? Olacak mıdır? İstihdam edilen tercüman sayısı kaçtır?
- 7- 112 ağrı Merkezi'nde 5 dille hizmet verilmesine rağmen Kürtçe ile verilmemesinin sebebi nedir? 112 Acil birimlerinde ivedi bir şekilde Kürtçeyi bilen personel veya tercüman alımı gerçekleştirmeyi düşünüyor musunuz?
- 8- Kamusal alanda anadilin kullanılmaması nedeniyle nitelikli sağlığa erişimi olmayan Kürtlerin ayrıca E-Reçetem sistemine Kürtçe'nin dahil edilmemesi ile bu alana dair sorunlarına bir yenisi daha eklenmiştir. Buna dair bakanlığınızın bir girişimi ya da çalışması olacak mıdır?
- 9- Anadilinde sağlık hizmetinin verilmesi amacıyla 2024 bütçesinde ayrılmış bir pay var mıdır? Olacak mıdır?